

SVATOKOPECKÉ NOVINY

ČÍSLO 2.
KVĚTEN

ROČNÍK 7 • 2026

Stavba. Foto: archiv Fr. Prášil st.

Zápas. Foto: archiv Fr. Prášil st.

Objekt Kříčkova: Jak šel čas

Vše začalo fotbalem

Jakub Huška: Svatý Kopeček: dějiny obce a městské části, kap. Společenský život letech 1948–1989 uvádí: „V březnu 1955 byl na návrh Břetislava Karase a Květoslava Ostrčila založen při Sokole oddíl kopané. Ještě toho jara se svatokopečtí fotbalisté přihlásili do okresní soutěže. Hlavní překážkou pro rozvoj fotbalu na Svatém Kopečku byla neexistence velkého hřiště. Sokol disponoval pouze malým hřištěm na Ovčačce, kde probíhala veřejná cvičení a zápasy v odbíjené. Jako nejvhodnější bylo nakonec vybráno pole u svatokopeckého dvora rolníka Jemelky. Dva roky se vleklo jednání s majitelem tohoto pole. Nakonec se MNV rozhodl vyvlastnit tento pozemek. V roce 1957 ho obec odkoupila za téměř 800 korun. V letech 1967–1970 byly postaveny šatny.

V dokumentu „Kauza budovy na hřišti na Svatém Kopečku“ je uvedeno:

„V roce 1957 darovala tenkrát ještě samostatné obci Svatému Kopečku majitelka pani Jemelková pozemek louky v podmáčeném svahu u místního rybníka. Tento pozemek byl za vydatné pomoci armády odvodněn, svah odbagrován, pro vysušení plochy byla vysázeny topoly a v nejexponovanějších místech proveden zásep kameny a odvodnění systémem drenáží. Na takto upraveném terénu velkým úsilím občanů Svatého Kopečka bylo vybudováno svépomocí v letech 1958–1960 fotbalové hřiště a šatny pro fotbalisty Sokola Kopeček. Hřiště bylo plně využíváno pro potřeby místních škol, sportovců Sokola Kopeček a pro pořádání veřejných akcí (MDD, letních karnevalů apod.)

Ať tak či tak, základ – pozemek a hřiště – byl položen. A jak to bylo dál?

Olga Němcová

Vznik budovy

V dokumentu „Kauza budovy na hřišti na Svatém Kopečku“ je uvedeno:

„V roce 1986 byla na návrh krajské správy hasičského sboru zahájena výstavba víceúčelového objektu na přilehlé ploše u hřiště. Stavba probíhala na základě stavebního povolení, podle projektu pod stavebním dozorem Ing. Švece ze stavebního odboru. Po dokončení měla být budova včetně oplocení majetkem hasičů. Bylo zahájeno předávací řízení, ale vzhledem k úmrtí předsedy hasičů p. Kisze, již k tomu nedošlo a stavba se stala majetkem města.

Protože byla zvětšována kapacita školy pro žáky s vadou řeči, bylo zdravotní středisko z této školy postupně přemístováno do vybudovaného objektu na pozemku této školy a když bylo potřeba vybudovat školní dílny, tak zdravotní středisko opět překáželo a bylo přemístěno do budovy na hřišti. V lednu 1990 na veřejné schůzi zástupci Sokola požadovali za podpory občanů, aby v budově na hřišti, kde byl velký sál, byla po určité úpravě vytvořena tělocvična. Tento objekt byl přes protest obyvatel Svatého Kopečka – (petice občanů na magistrát města), převeden pod odbor školství krajského úřadu. Zdravotní středisko bylo zrušeno bez náhrady. Svatý Kopeček přišel o spádové zdravotní středisko, které využívali občané z Droždína, Lošova, Radikova a Samotíšek. V budově na hřišti proběhly stavební úpravy v podobě snížení stropu v sále a v tomto prostoru vytvořeny školní třídy. Po kolaudaci bylo zde provozováno školské zařízení, které se později přestěhovalo a na jejím místě bylo zřízeno další školské zařízení.

V roce 2011 i tato škola opustila tyto prostory a od té doby zůstala budova neobsazena. I přes ústní upozorňování obyvatel a písemné upozorňování KMČ na devastování objektu, nebylo ze strany majitele provedeno

zabezpečení objektu proti vandalismu. Až na nátlak městské policie proběhlo uzamčení objektu.“

Přilehlé hřiště ztratilo svůj původní účel a bylo využito zejména jako parkoviště pro návštěvníky. Pouze část byla využívána oddílem malé kopané.

Jan Řehák, Stanislav Černý

Snahy o záchranu budovy

Komise městské části Svatý Kopeček, Tělocvičná jednota Sokol Svatý Kopeček, SK Kopeček a obyvatelé Svatého Kopečka se dlouhá léta snažili o smysluplné využití budovy na Kříčkově ulici a přilehlého areálu fotbalového hřiště, např. v dokumentu „Kauza budovy na hřišti na Svatém Kopečku“ je uvedeno: „Již v roce 2003 se začala KMČ zabývat myšlenkou zřídit v obci prostor pro využití volného času obyvatel Svatého Kopečka. Budova na hřišti je nevyužívána a částečně zdevastována. Finanční náklady spojené s uvedením objektu do původního stavu by nemusely být tak velké, kdyby se hospodařilo lépe se svěřeným majetkem po jeho převzetí.“

V průběhu času byly ve hře různé varianty využití od pronájmu až po prodej budovy a celého hřiště. Bylo připraveno několik návrhů na využití areálu pro potřeby místní komunity. Díky neúnavné aktivitě všech zainteresovaných se podařilo dovést celou věc do úspěšného konce.

František Prášil

Podánilo se!

Záměr revitalizace areálu Kříčkova 4 na Svatém Kopečku se začal formovat v lednu 2021, kdy byla připravena studie rekonstrukce budovy TJ Sokol Svatý Kopeček a následně začala jednání o vložení budovy a areálu do správy Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Dvorského 33. Se záměrem vyslovil souhlas tehdejší primátor města Olomouce Miroslav Žbánek a na jeho přípravě se podílel také tehdejší náměstek primátora Karel Konečný. Cílem bylo vytvořit moderní a víceúčelové zázemí pro školu i místní komunitu.

Součástí plánované přestavby bylo přesunutí školní družiny a vybudování nových učeben odpovídajících současným potřebám. Projekt dále počítal s realizací hřiště pro malou kopanou, víceúčelového sálu pro kulturní a společenské akce a zázemí pro komunitní centrum Svatého Kopečka. V rámci návrhu se řešilo také oplocení areálu, úprava zpevněných ploch, vytápění pomocí tepelných čerpadel, vznik žákovské knihovny s čítárnou, veřejných toalet, cvičné kuchyňky, venkovní učebny na terase sloužící zároveň jako tribuna k hřišti, šaten k hřišti i dalších moderních prvků. Celý objekt byl navržen jako bezbariérový.

Dne 1. ledna 2022 byl areál oficiálně vložen do správy školy a současně bylo zahájeno projektování rekonstrukce s cílem získat dotační podporu. Na přípravě projektu spolupracovali projektant Ing. Robert Binar, ředitel školy Jan Kolísko a předseda Komise místní části František Prášil. Stavební povolení bylo vydáno dne 16. srpna 2022 a právní moci nabylo dne 20. září 2022. Následovalo období vyhledávání vhodného dotačního titulu, přičemž dotace byla schválena v roce 2023.

V první polovině roku 2024 probíhala příprava výběrového řízení ke schválenému investičnímu záměru a dne 1. července 2024 bylo zahájeno výběrové řízení na zhotovitele stavby. V tendru uspěla společnost INSTA, které bylo dne 18. října 2024 předáno staveniště. Následně byly zahájeny přípravné a demoliční práce.

Od jara 2025 postupně přešly práce do hlavní stavební fáze. Realizovány byly úpravy střechy, fasády a podlah, vybudována byla nová přístavba s cvičnou kuchyní a garáží. Součástí objektu se stal víceúčelový sál s mobilními příčkami, které umožňují jeho rozdělení na samostatné prostory školní družiny. Vybudován byl výtah, slaboproudé rozvody, audiovizuální technika a další moderní vybavení. Dokončovací práce, včetně finalizace interiérů a fasády, probíhaly až do listopadu 2025.

Celkové náklady projektu dosáhly přibližně 63 milionů Kč, přičemž dotační podpora z Ministerstva pro místní rozvoj činila 54 milionů Kč.

Dne 27. ledna 2026 bylo vydáno kolaudační rozhodnutí a dne 9. března 2026 byl po dokončení stěhování zahájen provoz školy v nově zrekonstruovaném areálu.

Jan Kolísko

Závěrem je třeba poděkovat všem, kteří se za léta podíleli ve snaze o využití budovy na Kříčkově ulici a přilehlého areálu. Byla to dlouhá cesta, ale nakonec se to povedlo. Areál bude sloužit dobré věci, ZŠ Kopeček a potřebám místní komunity.

Katolický dům – Hospic Jak to vlastně bylo

Historie 1923–1945: Pěkně od začátku

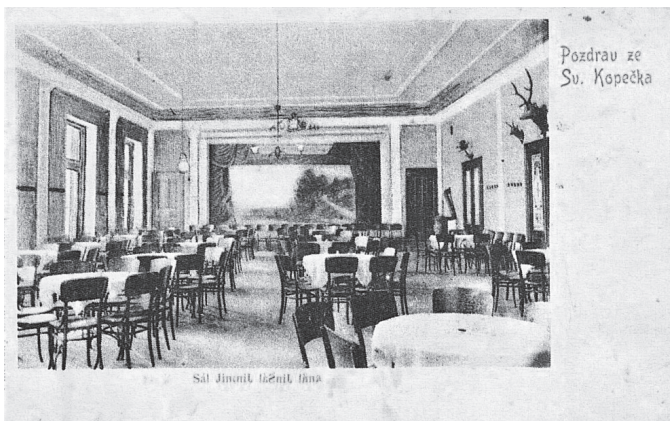
Budova na Sadovém náměstí, pamětníkům známá jako „kaťák“, současníkům jako hospic, má velmi zajímavou historii. U její zrodu stála Matice svatokopecká, založená v roce 1923. A jak to bylo dál?

Bohuslav Smejkal v knize Pohledy do historie Svatého Kopečka uvádí:

„Svatý Kopeček neměl vhodný objekt pro ubytování četných poutníků. Proto prvním počinem Matice svatokopecké bylo zakoupení tzv. „hrubé hospody“. Byla to budova dokončená premonstráty z klášterního Hradiska v roce 1677 a určená zdejšími kněžími a umělcům, pracujícím na stavbě dnešního chrámu. Později po roce 1719, kdy skončila stavba obou obytných křídel chrámu, sloužil objekt poutníkům. Dostal název Katolický poutní dům; po zrušení klášterního Hradiska v roce 1784 přešla budova do soukromého majetku. Majitelé a nájemci hostince se často střídali. Kupní smlouvou z 27. prosince 1923 ji získala za 250 000 Kč Matice svatokopecká od manželů Antonína a Františky Doušových. Obětavostí a finanční podporou

Hospic budova. Foto: archiv hospice.

Hospic hospoda. Foto: archiv hospice.

Hospic zahrada. Foto: archiv hospice.

členů byl chátrající dům postupně opraven (krytina, okapové žlaby, kanalizace, sociální zařízení).“

Matrice svatokopecká rekonstruovala dům pro účely hostinské, přistavěla promítací sál a měla zde hlavně umístěný samotný provoz a svou spolkovou činnost. V budově nacházely i ordinace praktického lékaře, následně zubaře, dále byty a holičství.

Ve 40. letech 20. století však již objekt nestačil pojmout veškerou její činnost. Matrice uvažovala o celkové rekonstrukci a dostavbě domu; v roce 1943 byly vypracovány plány na přestavbu poutního domu. K tomu ale nedošlo.

Historie 1952–2001: A jak to bylo dál

V této kapitole jsme se rozhodli opřít se nejen o skromná historická data, ale i o vzpomínky těch, kteří v „kaťáku“ bydleli. A vězte, že jich mezi námi žije víc než dost.

J. Marková v článku „Poutní dům na Svatém Kopečku u Olomouce“ uvádí: „Po konfiskaci majetku Matice Jednotným národním výborem v Olomouci roku 1952 zde bylo zcela v duchu nastupující ideologie zrušeno ubytování, zůstalo pouze kino a ostatní prostory se postupně přebudovaly na bytové jednotky.“

Pro dokreslení toho, jak se v „kaťáku“ žilo jsme položili pár otázek panu Václavu Příbylovi, který se na dané adrese narodil.

Od kdy do kdy jste zde bydlel?

Já osobně v letech 1946–1971, ale moji prarodiče a rodiče mnohem déle. Otec až do roku 1991.

Jaké to bylo bydlet v tak tajemném domě?

Co se týče rozlohy našeho bytu, pohodové. Ale dnešní komfort byste tam marně hledali. Žádný vodovod, pro vodu se chodilo do veřejné studny, topení na pevná paliva v každé místnosti zvlášť, společný záchod pro více partají na chodbě.

Ale přesto na tuto dobu rád vzpomínáte. Čím to je?

Dobré sousedské soužití. A hudební setkání u nás doma, kde se muzicírovalo, povídalo, setkávalo jen tak, pro radost.

Zhruba od devadesátých let začíná stěhování nájemníků, poslední obyvatel odešel v říjnu 2001. Opuštěný dům chátral a hledalo se jeho další využití.

Historie od r. 2001: Nová éra „kaťáku“ – hospic

Hospic na Svatém Kopečku u Olomouce vznikl z iniciativy arcibiskupa Jana Graubnera, který vybídl tehdejšího ředitele Arcidiecézní charity Olomouc pana Jindřicha Suchánka k činu. Po zvažování nevhodnějších prostor byla vybrána budova bývalého poutního domu na Svatém Kopečku. Prošla rekonstrukcí v letech 2001–2002 a slavnost-

ně otevřena byla 28. listopadu 2002. První pacienty přijal hospic začátkem prosince téhož roku. V roce 2026 si tak připomíná již 24 let svého fungování.

Dnes hospic nabízí lůžkový hospic na Svatém Kopečku, Mobilní hospic Caritas, odborné poradenství i domácí zdravotní péči. Důležitou součástí jeho činnosti jsou také dobrovolníci – v loňském roce spolupracoval s 11 individuálními dobrovolníky a několika skupinami, které pomáhaly mimo jiné se zkrášlováním zahrady a okolí hospice.

Dobrovolnická činnost:

Dobrovolnická činnost v Hospici na Svatém Kopečku zahrnuje různé aktivity. Mezi hlavní činnosti patří péče o klienty, být jim a jejich rodinám na blízku v obtížném životním období. Kdo se necítí na kontakt s klienty, nabízí se i další činnosti, např. péče o zahradu či květiny v budově hospice. Hospic také organizuje akce zaměřené na seznámení veřejnosti s myšlenkou hospice.

Náhodné setkání mi odhalilo pro mě doposud neznámou aktivitu paní Marie Římské. Člověka s velkou empatií a zájmem o druhé, dlouholetou dobrovolnici v hospici na Svatém Kopečku. Požádala jsem ji o představení jejího působení coby dobrovolníka.

Co vás přivedlo k dobrovolnické činnosti?

Už jako dítě jsem byla v rodině vedena pomáhat lidem, kteří to potřebují. Při otevření hospice na Svatém Kopečku jsem uslyšela výzvu, že hledají dobrovolníky. Tak jsem se přihlásila.

Jak dlouho jste ji vykonávala?

Docházela jsem zde sedmáct let.

Jak to vnímali klienti hospice?

Měli radost z nabídnutých činností a společně stráveného času. Někdy stačilo držení za ruku. Radost jsem měla, když při loučení zazněla věta: „Přijďte zase?“

Co vám dobrovolnická činnost přenesla?

Zůstalo ve mně mnoho pěkných vzpomínek. Mohu říct, že mnozí z nich byli moji přátelé. Někteří klienti svým přístupem k životu mě přiměli přehodnotit své priority.

Co byste vzkázala zájemcům o dobrovolnickou činnost?

Pokud máte dostatek času, plno chuti a energie, věnujte ho lidem, kteří ho potřebují. Ten vnitřní pocit uspokojení, že jste ještě užiteční a potřební, za to stojí. Psychiatr Cyril Höschl řekl: „Co je smyslem života? Žít pro druhé.“

Pár slov na závěr

Dům, který je nedílnou součástí panoramy Svatého Kopečka, si stále drží základní myšlenku. Sloužit lidem. Děkujeme.

Klára Pospíšilíková, Olga Němcová

Pozn: Vážení spoluobčanů, předložili jsme vám příspěvky o dvou významných lokalitách Svatého Kopečka. Čerpali jsme z nám dostupných dokumentů a ze vzpomínek. Rádi bychom v této tematice pokračovali. Bez vás by to ale byl jen suchý výčet dat. Osobní vzpomínky, postřehy či historické fotografie a dokumenty jsou tím pravým kořením. Máte-li zájem, kontaktujte nás osobně, telefonicky, e-mailem. Poseďme, popovídáme si. Děkujeme.

Redakční rada

Foto: ZOO.

Loděnka zahájila

Kolemjdoucího hned za restaurací Archa upoutá neprůhledné oplocení. Zvědavost mu nedá a přemýšlí, co se tam asi děje. Nakukuje škvírami, ale moc nevidí. Tisková zpráva ZOO prozradí mnohem více:

„V areálu zoologické zahrady na Svatém Kopečku od března probíhají stavební práce, do nichž jsou zapojeny bagry i těžká technika. Prostor vedle restaurace Archa se proměnil ve staveniště, právě zde díky investici města vyroste unikátní vzdělávací centrum Loděnka s největším hlubinným akváriem pro žraloky v zemi.

Kromě města s financováním pomůže i dotace

Stavba edukačního centra na Svatém Kopečku patří dlouhodobě mezi investiční priority města. „Z čísel jasně vidíme, že o projekty v Zoo Olomouc je zájem. Zároveň jde i o lákadlo pro návštěvníky z Olomouckého kraje i celé České republiky. Taková investice má jasný cíl a smysl,“ uvedl náměstek primátorky pro oblast investic Miloslav Tichý.

„Celkové náklady se budou pohybovat okolo 71 milionů korun včetně DPH. Dobrou zprávou je, že se nám na tento projekt podařilo zajistit dotaci ve výši až 28 milionů korun. Dokončení je plánováno na rok 2028,“ doplnil Tichý.

Dotace bude čerpána z Integrovaného regionálního operačního programu v rámci ITI Olomoucké aglomerace. Zbývající část nákladů uhradí město Olomouc ze svého rozpočtu.“

Zástupcem občanů Svatého Kopečka je při jednáních kontrolních dnů Fr. Prášil, předseda KMČ.

Olga Němcová, TZ ZOO

Historie na dosah

Každodenní život přináší nové a nové zážitky, nové a nové události. Člověk svým založením je přesvědčen, že jen on „objevil Ameriku“. Ale chyba lávky. Vše tu už jednou bylo. V jiném kontextu, v jiném provedení. Máme skvělou možnost zjistit, jak šel čas v naší městské části. Na webových stránkách magistrátu města Olomouce (www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti/svaty-kopecek) jsou v digitální podobě uloženy např. tyto archiválie Svatého Kopečka:

- Pamětní kniha ženského odboru Národní jednoty na Svatém Kopečku z let 1910–1927
- Pamětní kniha obce Sv. Kopeček I
- Kronika obce Sv. Kopeček II
- Kronika obce Sv. Kopeček III
- Památník sjezdů rodáků Svatokopeckých

Kdo se chce více dovědět o snahách a aktivitách našich předků a o životě v obci viděno očima kronikářů, nechtě nahlédne. Zajímavé čtení nejen do dlouhé zimní večery.

Olga Němcová

Kam zajít

Spolky a organizace připravily na následující období celou řadu akcí:

30. 5. 2026 – Rodinné hodové odpoledne s Letním kinem – SRPŠ Svatý Kopeček

31. 5. 2026 – Svatokopecké hody – KMČ + dobrovolníci

23. 6. 2026 – Slavnostní ukončení školního roku – ZŠ Svatý Kopeček

14. 8. 2026 – Letní kino – SRPŠ Svatý Kopeček

5. 9. 2026 – Dřevorubecké závody. Sokol Svatý Kopeček

Všichni jste srdečně vítáni. Přijďte se pobavit, přijďte navázat nová přátelství.

Jiří Valihrač

Tiskařský šotek

V minulém čísle Svatokopeckých novin zařadil tiskařský šotek. U příspěvku „Tělovýchovná jednota cvičení žen“ nebyla uvedena autorka paní Eva Grulichová. Tímto vše napravujeme a omlouváme se. Chybička se vloudí.

Olga Němcová

Svatokopecké noviny, periodický tisk územního samosprávného celku – určeno pro občany městské části Olomouc-Svatý Kopeček / Číslo 2/2026 vyšlo 5/2026 / Vydává: Statutární město Olomouc, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc / Redakční rada: Dr. Olga Němcová, Mgr. Lucie Karasová, František Prášil / Kontaktní e-mail: kmc25@olomouc.eu / Grafické zpracování a tisk: Profitisk group, s. r. o. / Vychází v Olomouci-Svatém Kopečku 4× ročně / Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR E 24015 / Redakce si vyhrazuje právo v případě potřeby příspěvky krátit, pravopisně korigovat či stylisticky upravit. Při výběru dává přednost textům stručným a věcným.